

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

КАФЕДРА ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ІСТОРІЇ

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ

У ВИЩІЙ ШКОЛІ

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта

Освітня програма Середня освіта (Історія, англійська мова і література / психологія)

Форма навчання денна

Курс I

Семестр I

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання

кафедри вітчизняної та зарубіжної історії

28.08.2019 № 1

Бахмут 2019

Назва курсу	Методика навчання історії у вищій школі
Викладач (-і)	Концур Вікторія Володимирівна., кандидат історичних наук, доцент
Контактний тел.	+38 099 684 9975
E-mail	kontsurvv@ukr.net
Локація курсу в корпоративному середовищі	Ресурсний центр (аудиторія № 315, навчальний корпус № 2)
Формат курсу	очний (offline)
Консультації	Очні консультації: в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну пошту, що вказана в силабусі.

1. Анотація.

Навчальна дисципліна належить до обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки.

Предметом дисципліни «Методика навчання історії у вищій школі» є системно організований навчальний процес підготовки кадрів вищої освіти за сучасними дидактичними принципами.

Навчально-виховний процес у вищому навчальному закладі суттєво відрізняється від шкільного орієнтацією на оволодіння методами самостійної навчальної і науково-дослідної роботи, переходом освіти в самоосвіту, а також самостійністю регуляції студентами своєї поведінки та наявністю системи ціннісних відносин, що вже склалися.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру, наприкінці I семестру здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня складають екзамен.

Курс «Методика навчання історії у вищій школі» базується на знаннях, отриманих під час вивчення наступних дисциплін:

- курси вітчизняної та зарубіжної історії;
- педагогіка;
- психологія;
- філософія;
- соціологія

на першому (бакалаврському) рівні, а також дисциплін другого (магістерського рівня) – «Філософія сучасної освіти», «Педагогіка та психологія вищої школи».

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі **форми навчання**: 1) лекційні заняття, на яких розглядаються закономірності, принципи, методи та форми викладання історичних дисциплін у вищій школі; 2) семінарські заняття, що передбачають опрацювання новітніх наукових досягнень у галузі педагогічної науки для впровадження їх у процес загальноосвітньої та суспільно-гуманітарної підготовки майбутніх викладачів; 3) лабораторні заняття спрямовані на

формування вмінь та навичок застосовувати набуті знання у реальному навчально-виховному процесі;4) консультації, які проводяться з метою допомоги здобувачам у виконанні творчих робіт, роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання здобувачами пропущених занять.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014. 03 Середня освіта (Історія)	Нормативна	
Модулів – 1	Освітня програма Середня освіта (Історія). Мова і література (англійська) / Психологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
Загальна кількість годин – 150 год.		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: 1 семестр: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 5 год.	Рівень вищої освіти: магістр	Лекції	
		18 год.	
		Практичні, семінарські	
		18 год.	
		Лабораторні	
		18 год.	- год.
		Самостійна робота	
		96 год.	
Індивідуальні завдання: - год.			
Вид контролю: I семестр – екзамен			

3. Мета та завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика навчання історії у вищій школі» є вивчення організації навчального процесу підготовки кадрів вищої освіти відповідного напрямку за сучасними дидактичними принципами. Вивчення даного курсу дозволяє здобувачам вищої освіти другого (магістерського) рівня отримати цілісну та логічно-послідовну систему знань про дидактику підготовки кадрів у вищій школі, розкрити концепцію, основи теорії, методики та методології викладання історичних дисциплін у системі вищої освіти.

Завдання:

методичні – дослідити закономірності, принципи, методи та форми викладання історичних дисциплін у вищій школі;

практичні – вивчити історичний досвід, оволодіти новітніми науковими досягненнями у галузі педагогічної науки для впровадження їх у процес загальноосвітньої та суспільно-гуманітарної підготовки майбутніх викладачів; стимулювати студентів до безперервної самоосвіти та самовдосконалення у майбутній професійній діяльності.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач у результаті вивчення курсу:

Загальні:

- Здатність проектувати і здійснювати комплексні дослідження, у тому числі міждисциплінарні, на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії науки, здатність аналізувати та оцінювати сучасні наукові досягнення в галузі історичної, психологічної науки, мовознавства, літературознавства, методики навчання історії, іноземних мов, літератур, психології;
- Здатність планувати і вирішувати завдання власного особистісного та професійного розвитку;
- Здатність усвідомлювати моделі світу, природу, причинно-наслідкові закономірності розвитку суспільства і зв'язки різних культур; набувати культурного досвіду для осягнення загальнолюдських цінностей; засвоювати і реалізовувати наукові та культурні досягнення світової цивілізації з поважним ставленням до різних культур, релігій, прав народів і людини та ідеї збереження миру та толерантного існування;
- Здатність реалізовувати у професійній діяльності настанови толерантності та гуманності, у контексті сучасної мультикультурності, на основі загальнолюдських цінностей та критичного оцінювання соціально-політичних, економічних подій і явищ;
- Здатність здійснювати пошук, оброблення, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, а також генерувати нові ідеї для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях;
- Здатність орієнтуватися в інформаційних та Internet джерелах, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації, усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою;

Фахові:

- Здатність до опрацювання історичних джерел різних видів, здатність відрізнити специфіку у підходах до вирішення історичних проблем представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки;
- Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі історії в процесі різнопланової фахової діяльності, або у процесі навчання;
- Здатність пояснювати взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, оцінювати альтернативні варіанти інтерпретації основних тенденцій та особливостей історичного розвитку людства у певні історичні періоди, аналізувати взаємозв'язок вітчизняної, європейської і світової історії та гармонізувати історичну пам'ять різних спільнот;
- Здатність використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, історії, лінгвістики, літературознавства, психології;

- Здатність сприймати і розуміти культурологічні традиції та особливості поведінки носіїв різних культур, здійснювати ефективний міжкультурний діалог;
- Здатність обирати ефективні стратегії для вирішення комунікативних завдань;
- Здатність оперувати ключовими поняттями фахових дисциплін та розуміти об'єктивні тенденції розвитку сучасної історії, філології, психології;
- Здатність мислити логічно й послідовно, здійснювати аналіз та синтез різних ідей, точок зору, наукових явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності для забезпечення освітнього процесу відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами та інноваційними проектами.

4. Результати навчання– згідно з вимогами освітньо-професійної програми компетентності, якими повинен оволодіти здобувач у результаті вивчення курсу:

Проектування і здійснення комплексних досліджень, у тому числі міждисциплінарних, на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії науки; аналіз та оцінка сучасних наукових досягнень в галузі історії, психології, мовознавства, літературознавства, методики навчання іноземних мов, літератур, історії та психології;

- Планування і організація власного особистісного та професійного розвитку;

- Реалізація у власній професійній діяльності ефективних психолого-педагогічних стратегій існування людини у суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища;

- Усвідомлення моделі світу, природи, причинно-наслідкових закономірностей розвитку суспільства і зв'язків різних культур; засвоєння і реалізація у викладацькій діяльності набутого культурного досвіду, поважне ставлення до різних культур, релігій, прав народів і людини та до ідеї збереження миру і толерантного існування;

- Професійна діяльність, основана на принципах толерантності та гуманності, у контексті сучасної мультикультурності, на основі загальнолюдських цінностей та критичного оцінювання соціально-політичних, економічних подій і явищ;

- Самостійний пошук, оброблення, систематизація, контекстуалізація та інтерпретація загальнонаукової інформації з різних джерел, генерування нових ідей для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях;

- Вільна орієнтація в інформаційних та Internet джерелах, використання у власній професійній діяльності бібліотечних фондів, критичне ставлення до отриманої інформації, усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою;

- Результативна діяльність у професійній та/або науковій групі, дотримання етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності;

- Адаптація та ефективні дії у новій ситуації, реалізація ефективних стратегій існування людини в суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища;

- Використання здоров'я зберезувальних методик і технологій у безпечному середовищі та на основі екологічної свідомості;

- Планування й організація освітнього процесу, прогнозування його основних показників, ґрунтуючись на сучасних теоретичних та методичних знаннях у галузі педагогіки та психології;

- Ефективне використання базових знань про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, історії, лінгвістики, літературознавства та психології;

- Моделювання інноваційного освітнього середовища та конструювання змісту, форм, методів та засобів навчання іноземних мов і літератур у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців;

- Рівень мовної та мовленнєвої компетентностей, достатній для забезпечення успішного спілкування в професійній та громадській сферах, оперування лексичними, грамаїчними аспектами, ефективними засобами творення цілісного усного й писемного тексту, здатність до реалізації професійних усних презентацій із подальшою дискусією;

- Ефективне застосування набутих знань з теорії та практики навчання і виховання, виявлення стану і можливостей поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища, у тому числі інклюзивного, у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, визначення індивідуальних особливостей його учасників;

- Володіння прийомами та засобами формування і контролю рівня сформованості мовної, мовленнєвої, літературознавчої та соціокультурної компетентностей здобувачів вищої освіти;

- Моделювання, організація та оцінювання освітнього процесу, проектування програм інклюзивної освіти, додаткової професійної освіти відповідно до потреб роботодавця;

- Логічне й послідовне мислення, здійснення аналізу та синтезу різних ідей, точок зору, мовних явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності для забезпечення освітнього процесу відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами та інноваційними проектами.

5. Політика курсу заснована на політиці ГПМ.

Горлівський інститут іноземних мов є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування суспільно відповідальної особистості, академічну свободу та академічну добросовісність, що є головними рушійними силами наукового поступу. Внутрішня атмосфера інституту будується на засадах відкритості, прозорості, гостинності, повазі до особистості.

Вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання історії у вищій школі» потребує: виконання завдань згідно з навчальним планом; підготовки до семінарських занять; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури, а також ознайомлення з історичними джерелами та історіографічними працями.

Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття, а саме: підтвердження теоретичного матеріалу прикладами з історичних джерел, знання основних дефініцій,

уміння аргументовано викласти певний матеріал, підготувати презентацію власних навчальних пошуків, коментувати відповіді інших здобувачів, доповнювати їх, знаходити помилки (неточності, недоліки) та надавати правильну відповідь.

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

1. Схема курсу

Заліковий модуль № 1

Змістовий модуль № 1. Методика навчання історії у вищих навчальних закладах.

Концептуальні засади освіти у вищій школі. Предмет, завдання і структура курсу. Національна доктрина розвитку освіти. Здобутки та недоліки реалізації державної національної програми реформування вищої освіти. Стан і завдання вищої освіти України в контексті Болонського процесу. Організація навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців.

Основні риси вузівської історичної освіти. Зміст освіти. Стандарт вищої освіти. Поняття навчального плану, навчальної програми. Безперервна історична освіта. Специфіка дистанційного навчання історії.

Процес навчання історії та його закономірності. Сутність процесу навчання. Закономірності навчання історії у ВНЗ. Принципи і правила навчання історії у ВНЗ. Структура історичних знань студентів. Особистоорієнтоване навчання історії у вищій школі.

Методи і засоби навчання історії у вищій школі. Зміст методів навчання історії у ВНЗ. Класифікація методів навчання. Інтерактивні методи навчання історії. Методи та технології інноваційного навчання історії у вищій школі. Дидактичні функції засобів навчання.

Види і форми організації навчального процесу. Поняття видів навчання і форм організації навчання. Лекції, методика їх підготовки і проведення. Методика організації та проведення практичних і лабораторних занять. Семінарське заняття з історії у ВНЗ. Факультативи, спецкурси і спецсемінари з історичних дисциплін. Індивідуальні та групові консультації. Організація навчальних і переддипломних практик. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів. Науково-дослідна робота студентів.

Діагностика навчання історії. Складові, функції та види контролю навчальної діяльності студентів. Методи та форми контролю. Системи оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів з історії.

Організація навчального процесу як науково-педагогічної творчості викладача історії. Співвідношення наукової і педагогічної діяльності викладача історії. Атестація наукових і науково-педагогічних кадрів з історії. Професіограма викладача історії.

7. Система оцінювання

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- усне опитування;
- тестові завдання;
- самостійні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань;
- контрольні роботи змістових модулів;
- проектні завдання;
- контрольна робота залікового модуля (екзамен)

Форми поточного і підсумкового контролю

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Методика навчання історії у вищій школі» здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають поточний, підсумковий модульний, підсумковий семестровий контроль. Рівень навчальних досягнень студентів оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль передбачає усні відповіді студентів на теоретичні питання семінарських занять, виконання тестових завдань та самостійних робіт.

**ГРАФІК
поточного контролю**

Кількість КТ – 4

Коефіцієнт КТ – 0,1

Кількість КРЗМ – 1

Коефіцієнт КРЗМ – 0,2

Кількість ЗМ – 1

Вид підсумкового контролю: іспит – коеф.0,4:

№	Вид контролю	Форма контролю	Термін проведення
1.	КТ 1	опитування	семінарське заняття № 1-3
2.	КТ 2	обговорення	семінарське заняття № 4-7
3.	КТ 3	практичне завдання	лабораторне заняття № 1-3
4.	КТ 4	практичне завдання	лабораторне заняття № 4-7
5.	КРЗМ 1	тести фрагмент заняття	семінарське заняття № 8 лабораторне заняття № 8

Підсумковий контроль покликаний об'єктивно підтвердити досягнутий рівень навченості, визначити ступінь сформованості навичок та умінь здобувачів на кінець певного етапу навчання (в кінці семестру).

Формою підсумкового контролю в I семестрі є **іспит**, який контролює рівень засвоєння здобувачами теоретичного матеріалу та набуття ними навичок і умінь його застосування у практичній діяльності на підставі результатів поточного контролю.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль та самостійна робота	Підсумковий контроль	Сума
--	----------------------	------

Змістовий модуль № 1							
КТ 1	КТ 2	КТ 3	КТ 4	КРЗМ 1			
10	10	10	10	20	40	60+40 (іспит)	

Загальнооцінка складається з суми балів за контрольні точки і контрольні роботи змістових модулів, набраних упродовж навчального семестру (60%) та балів, набраних за усні відповіді під час іспиту (40%).

Процедура проведення підсумкового контролю (іспиту) регламентована програмою підсумкового контролю з навчальної дисципліни, затвердженою на засіданні кафедри вітчизняної та зарубіжної історії.

Шкала оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		
90-100	Відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною (мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89			B	вище середнього рівня з кількома помилками
75-81	C		вище середнього рівня з кількома помилками	
67-74	Задовільно		D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66			E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	не зараховано	FX	з можливістю повторного складання
1-34			F	з обов'язковим повторним курсом

Зміст екзаменаційної підготовки

1. Предмет і завдання курсу «Методика навчання історії у вищій школі».
2. Здобутки та недоліки реалізації державної національної програми реформування вищої освіти.
3. Стан і завдання вищої освіти України в контексті Болонського процесу.
4. Організація навчального процесу в кредитно-трансферній системі підготовки фахівців.
5. Зміст освіти. Стандарт вищої освіти.
6. Поняття навчального плану, навчальної програми.
7. Безперервна історична освіта.

8. Специфіка дистанційного навчання історії.
9. Сутність процесу навчання. Закономірності навчання історії у ВНЗ.
10. Принципи і правила навчання історії у ВНЗ.
11. Структура історичних знань студентів.
12. Особисто орієнтоване навчання історії у вищій школі.
13. Зміст методів навчання історії у ВНЗ. Класифікація методів навчання.
14. Інтерактивні методи навчання історії.
15. Методи та технології інноваційного навчання історії у вищій школі.
16. Дидактичні функції засобів навчання.
17. Поняття видів навчання і форм організації навчання.
18. Лекції, методика їх підготовки і проведення.
19. Методика організації та проведення практичних і лабораторних занять.
20. Семінарське заняття з історії у ВНЗ.
21. Факультативи, спецкурси і спецсемінари з історичних дисциплін. Індивідуальні та групові консультації.
22. Організація навчальних і переддипломних практик.
23. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів.
24. Науково-дослідна робота студентів.
25. Складові, функції та види контролю навчальної діяльності студентів.
26. Методи та форми контролю.
27. Системи оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів з історії.
28. Співвідношення наукової і педагогічної діяльності викладача історії.
29. Атестація наукових і науково-педагогічних кадрів з історії.
30. Професіограма викладача історії.

Критерії оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей з навчальної дисципліни «Методика навчання історії у вищих навчальних закладах»

Бал	Відповідність змісту, повнота та логіка викладу
100	Питання (завдання) повністю виконано, тема розкрита у повному обсязі. Демонструє глибоке знання матеріалу основної та додаткової літератури, виявляє креативність у розумінні і інтерпретації набутих знань. Повністю контролює логічну організацію мовлення.
95	Питання (завдання) повністю виконано, тема розкрита у повному обсязі. Демонструє знання матеріалу основної та додаткової літератури. Відмінна зв'язність та послідовність мовлення.
90	Питання (завдання) виконано, тема розкрита повністю. Демонструє повні та систематичні знання матеріалу в заданому обсязі. Мовлення когерентне та послідовне.
85	Питання (завдання) виконано, тема розкрита. Демонструє достатньо повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі. У цілому мовлення когерентне, логічно організоване. Допущена одна незначна фактична помилка.
80	Питання (завдання) виконано, тема розкрита достатньо повно. Виявляє добре засвоєння основної та додаткової літератури. У цілому добра зв'язність та

	послідовність мовлення.
75	У цілому питання (завдання) виконано, але тема розкрита не повністю. Демонструє добре знання основної літератури. Зв'язність та послідовність мовлення іноді може втрачатися через повторення, самовиправлення та паузи.
70	Питання (завдання) виконано не повністю: тема розкрита у неповному обсязі. Демонструє знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою. Логічність викладу теми у цілому достатня.
65	Питання (завдання) виконано частково: тема розкрита у неповному обсязі. Знання основної літератури задовільне. Логічність організації мовлення у цілому задовільна.
60	Питання (завдання) виконано частково: розкриття теми обмежене. Обізнаність з основною літературою мінімальна. Недостатня здатність контролювати логічну зв'язність та послідовність мовлення.
55	Питання (завдання) не виконано. Тема не розкрита. Відповідь поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення, але демонструє певну здатність до самостійного поповнення та оновлення знань.
35	Питання (завдання) не виконано. Тема не розкрита. Відсутні знання матеріалу навчальної програми. Нездатність послідовно і логічно висловлювати думки.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Горохівський П.І. Вивчення курсу «Методика викладання історичних дисциплін у вищій школі»: Методичні рекомендації для магістрантів денної та заочної форми навчання. / П.І. Горохівський. – Умань: ПП Жовтий О., 2013. – 84 с.
2. Гончарова Н.О. Методика викладання історії у вищій школі: Навчальний посібник. / Н.О. Гончарова. – Харків: ФОП Шейніна О.В., 2009. – 320 с.
3. Михайличенко О.В. Методика викладання суспільних дисциплін у вищій школі: навчальний посібник. – Суми: СумДПУ, 2009. – 122 с.
4. Степанищев А. Методика преподавания и изучения истории: В 2 ч. – М.: – Владос, 2002.
5. Степанков В.С. Методика викладання історичних дисциплін у ВНЗ (методичні поради для підготовки до семінарських занять та завдання самостійної роботи для студентів магістратури спеціальності 8.02030201 Історія*) / В.С. Степанков. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, комп'ютерно-інформаційна лабораторія історичного факультету, 2014. – 28 с.

Додаткова література

1. Вітвіцька О.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. / О.С. Вітвіцька. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
2. Вяземский Е.Е. Теория и методика преподавания истории. / Е.Е. Вяземский, О.Ю. Стрелова. – М.: Владос, 2003. – 383 с.
3. Курилів В.І. Методика викладання історії: Навчальний посібник. / В.І. Курилів. – Х.; Торонто: ТОВ Видавництво «Ранок», 2008. – 256 с.

4. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Методика викладання у вищійшкoлі. Методичні рекомендації/ Уклад. В.В.Стинська. – Івано-Франківськ, 2016. – 65 с.
6. Морзе Н.В. Дистанційна технологія як основа сучасних інформаційних технологій у навчанні // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. / Н.В. Морзе. –К: Наук.-метод. центр, 2001. –Вип. 30. – С. 32-43.
7. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. / В. М. Нагаєв. – Київ, 2007. – 222 с.
8. Оргинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. Л. Оргинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
9. Терно С.О. Теорія та методика навчання історії : Практикум для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Історія та археологія» / С.О. Терно. – Запоріжжя: ЗНУ, 2016. – 36 с.
10. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / М.М.Фіцула. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України. Режим доступу:
<http://mon.gov.ua/>